

**** Fará una entremaliadura cada diumenge ****

ANY 1.er * BARCELONA, 22 MAIG 1904 * NÚM. 21

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Rambla de las Flors, 11
— — BARCELONA — —

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Catalunya, un any. . . .	3 Ptas.
Idem, un semestre . .	2 id.
Extranger, un any. . . .	5 id.

Pobre xay, tant rodanxó
que t'hi criat des l'altra Pasqua
ara haverte de matar!...
Va, va, per'xó vaig comprarte.

VEUS aquí que ja som á la Pasqua *Granada* com l'anomena lo poble catalá y jo he dit al pobre xay: ja'm sab greu que tingas de morir a la flor de la vida, pero que hi farém, si en aquest mon ja se sab per lo que hi venim; per passar penas ó alegrías segons la bona ó mala estrella, y anar a parar, per últim, á la mort.

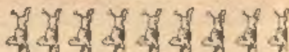
Pero ben mirat — li deya — no pots pas queixarte, puig t'he deixat pasturar a tota satisfacció de l'una Pasqua a l'altre y aixó que per la Florida ja't tocava despedirte d'aquest mon.

Ell, pobret, no'm va tornar contesta, es dir, va fer bé, bé, pero jo no'l vaig entendre ¡qui sab lo que em volía dir! y per no allargar mes la conversa, vaig esmolar be'l ganivet y ab un dir Jesús quedá, pobret, com Sant Bartomeu, que ni jo mateix lo coneixia y mireu, un cop va ser rostit, ben be que va agradar a tots los que varen menjarne.

Anant a una altre cosa, vos haig de dir que no púch escriurer gayre aqueixa setmana perque com m'agrada enterarme de tot lo que pot ser d'interés pera Catalunya, he volgut estudiar el cóm y el qué de lo que te de discutirse en l'Assamblea Catalanista que's reuneix avuy a Barcelona, puig segóns sembla s'hi han de tractar cosas molt sérias.

No vos ne parlo ab detall perque son assumptos mes de homes grans que no pas propis pera vosaltres, pero aixó no implica que no me n'hagi preocupat un bon xich y per tant pera avuy, se despedeix fins a la setmana entrant, vostre amich

EN PATUFET

Glosas

Escarbat bum, bum!
trepitjantlo ab forsa
la filla del Rey
li trenca una pota.
Escarbat bum, bum
trepitjantlo ayrada
la filla del Duch
li trenca una banya.
Escarbat bum, bum
tan ferit al veurel
li fa un afalach
la pobre pagesa.
Y surt tot seguit
de la bestioleta
un Rey encantat
que l'ha feta Reyna

Pepet C.

Cinquantenari del Felibrige

Era lo día 21 de Maig de l'any 1854 que's reuniren en lo castell de Font-Segunha, situat en lo terme del poblet de Gadagno, prop d'Avinyó, set homens aymants de sa patria. Eran En Frederich Mistral, N'Alfons Tavan, En Joseph Roumanille, En Teodor Aubanell, En Joan Brunet, En Pau Giere, N'Anselm Mathieu. De aquests sols dos son vius: En Mistral y en Tavan, que fundaren lo Felibrige a Provensa.

La seva organisació definitiva data de l'any 1876, anomenant al seu president *Capoulié*, cárrech que 's renova cada 4 anys. Lo actual, que ho es En Pere Devoluy, resideix a Avinyó.

Lo primer poema que s'escrigué modernament en Provensal fou, en 1848, lo anomenat *Li Meissoun*, per En F. Mistral, qui ha continuat ab sa tasca donant a l'admiració dels homens de lletras de tot lo mon los poemas que portan per nom *Mireio, Calendau, Rose*, etc.

L'honor més preuat, després del de *Capoulié*, es lo de Mestre en Gay Saber. Actualment son 41, entre los que s'hi contan tres donas, las poetisas Dono Anais Roumanille, Margaride Genés y Filadelfo de Gers.

Enguany, los Felibres, ó sía los aymants conreua-

1

Ja veig qu'aquesta excursió
me resulta de mistó.

2

Quin precipici!... ¡Esparvera!...
¡Y no poguer torna enrera!

dors de la llengua d'oc, se reunirán per la diada de avuy, la Pascua de l'Esperit Sant pera conmemorar lo cinquantenari de llur fundació, y a propósit de aquesta En Tavan ha publicat un llibre ab lo títol de *La festo dou cinquantenari de la foundacioun dou Felibrige,* y En Jan Fornel, Secretari de la Mantenencia del Llengadoc ha fet fer un segell de propaganda felibrenca, ahont s'hi veu En Mistral arborat sobre la Copa Santa al mig de l'Estrella de set púas, ahont s'hi llegeixen los noms dels set fundadors, vehientshi també la cigala, ensenya dels felibres, puig «Lo sol la fa cantá» y, per aquesta rahó, es que vos he volgut fer coneixer lo gran poeta de la Provensa, En Frederich Mistral, ab un de sos autógrafos que mes podém estimar los cataláns, puig demana «Visca» nostra patria.

***

Lo temps jamay lo estingeix
ni'ls tirans ho lograrán,
que l'amor patri es molt gran
y quan més brega més creix.

***

En vá llIurarse de penas
los envejosos intentan
per que fins los atormentan
las alegrías agenas.

3

¡¡¡ . . . . !!!

4

Eh, quin fi hem tingut, Agneta!...
¡Sí; un entrant ab bicicleta!...

RONDALLETAS

Com un Pagés va partir una Oca

Un pobre pagés no tenía a penas per menjar y no sabent com ferho se disideix al fi anar a demanar quelcom a un senyor y per no presentarse ab las mans buydas va agafar una oca la va rostir y li va portar.

Lo senyor prent l'oca y li diu:

—Jo te'n donch las gracias de aquesta oca pero es el cas que no se com ferho per partirla puig tinch la dona, dos fills y duas fillas ¿Cóm ho arreglaré perqué tots quedin contents.

Lo Pagés va contestar:

—Jo vos faré la part: Agafa lo gabinet, talla'l cap y diu:

—Tu ets el cap de la casa vetal aquí, es lo que't pertoca.

Després talla la part del darrera de l'oca y la dona a la senyora.

—Tu tens de estar a casa, seure y no móureten, aquí va lo tros que't correspont.

Després talla las dúas potas las dona als dos fills y diu:

—Vosaltres sou los peus

y heu de marxar sempre seguint las petxadas del vostre pare.

(Acabará)

En Frederich Mistral

¿Quí es? preguntareu potser algúns de vosaltres, ell mateix vos ho dirá ab uns petits datos extrets del seu llibre *Lis isclo d'or* «Las illas d'or».

«He nascut a Maiano lo bell día de la Mare de Deu de Setembre del any 1830, vila del pais d'Arles. Mon pare cuydava las terras que eran son patrimoni y veus aquí com va coneixer la meva mare.

Un any, per Sant Joan, mestre Francisco Mistral, viudo de sa primera muller, estaba en sos camps de blat entre la colla de segadors, als que seguían una aixám d'espigoleras, quan mon pare se ficsá ab una bonica donzella que's quedaba derrera las altres com si's donés vergonya de seguirlas. Ell s'hi acostá y li digué: —Noya, quí ets? cóm te dius? — Soch la filla d'Esteve Poulinet, lo Batlle de Maiano y me dich Delaide.

—¡Cóm la filla del Batlle vá a espigolar!

—Mon amo, es que a casa som sis noyas y dos noys y quant demaném al nostre pare per posarnos bonicas, nos contesta que ens ho afanyem, per aixó vinch a espigolar.

Mitg any després, lo bon mestre Francisco demana Delaide a mestre Poulinet y jo soch lo fruit d'aquest matrimoni».

. . . .

Un any després de la fundació del *Filibrige*:

«Mon pare (que Deu lo tinga al cel) morí y vaig anarmen ab gran dolor, del Mas ahont había nascut y vaig venir a viure ab la meva mare a la Vila de Maiano per sempre mes, ahont desitjo que'l bon Deu vullga deixarmhi morir y tenir ma tomba en front d'aquets turóns, qu'han alegrat ma vída, retornat mos versos serens y reposat mon ánima».

Ja som a puesto ó, com si diguessim, ja comensém á tocar los efectes de la calor; quatre días que'ns bufavem els dits de fret, y ara ja no's veuhen mes que vanos per tot arreu.

Sempre s'ha de patir una cosa ó altra; dura poch lo bon temps.

Aneu als teatres, sobretot als d'hivern, que encar restan funcionant, y no veureu mes que la gran bellugadissa de ventalls de tots colors y unas bufadas de la gent, que no's cansa de dir que vol tota una vocassió l'anar al teatre en aquest temps. Pero hi van, suan, pateixen, s'exclaman y prenen paciencia perque la molestia no es mes que als intermedis; després ja's distreuhen ab la funció, y, si aquesta no els agrada, també saben defensarse comprant En Patufet, que no ocupa gayre lloch y ajuda en gran manera a matar lo aburriment. De lo que jo n'estich molt satisfet.

No fa gayres días van anunciar una companyía d'ópera en lo Nou Retiro ab llarchs programas y'l retrat dels artistas, tots nous, segóns deyen los cartells, y, efectivament, á la segona funció ja hi sortían tots los que cada día's passeijan per las Ramblas y al tercer día... *cerrado por defunción*.

Ara estant de moda *Los Bohemios*, de'n Vives, com ho estará per algún temps tot lo que porti alguna derivació ó semblansa a la famosa ópera que fa tants jorns es l'áncora de salvació de moltas empresas.

Mentres lo públich deixi explotarse mansament, no hi ha perill que'ls cartells ofereixin gaires novetats per ara.

Sabém certament que dintre de pochs días la Companyía Catalana de

en Borrás debutará a Madrit. Tot ho esperém dels bons catalàns que viuhen a la Cort y... de la *cortesía* dels castellans.

CRISTOFUL

En Bonaventura Carles Aribau

Ma visita avuy ha sigut per lo primer que, trencant la rutina establerta una centuria enrera, va expressar sos sentiments del cor ab la llengua nostra. Nascut a Barcelona l'any 1798, hi morí en lo de 1862. Escrigué l'*Oda a la Patria* quan contava 35 anys.

La vida de periodista y empleat de l'Estat lo feya viure a Madrit, y allí sentí l'anyorament que deixá escrit en l'*Oda* que poso a continuació, perque si molt m'ha plagut fervos coneixer lo capdevanter de las lletras provensals ab en Frederich Mistral, coneguéu, al mateix temps, lo primer catalá que ha donat impuls al renaixement de nostra llengua.

ODA A LA PATRIA

Adeusiau, turóns, per sempre adeusiau,
oh serras desiguals, que allí, en la patria mía,
dels núvols é del cel de lluny vos distingía
per lo repós etern, per lo color més blau.

Adéu, tú, vell Montseny, que des ton alt palau,
com guarda vigilant cubert de boyra é neu,
guaytas per un forat la tomba del Juheu,
é al mitj del mar inmens la mallorquina nau.

Jo ton superbo front coneixía llavors
com coneixer pogués lo front de mos parents;
conexía també lo so de tos torrents,

LO CANTOR DE LA PROVENSA

EN FREDERICH MISTRAL
NAT A MAIANO, L'ANY 1830

com la veu de ma mare e de mon fill los plors.

Mes, arrencat després per fats perseguidors,
ja no conech ni sent com en millors vegadas;
així d'arbre migrat á terras apartadas
son gust perden los fruyts, e son perfum las flors.

¿Qué val que m'haja tret una enganyosa sort
é veure de més prop las torres de Castella,
si'l cant dels trovadors no sent la mía orella
ni desperta en mon pit un generós recort?

En va a mon dols país en olas jo'm transport
é veig del Llobregat la platja serpentina,
que fora de cantar en llengua llemosina
no'm queda més plaher, no tinch altre conort.

Plaume encara parlar la llengua d'aquells sabis
que ompliren l'univers de llurs costúms e lleys,
la llengua d'aquells forts que acataren los reys,
defengueren llurs drets, venjaren llurs agravis.

Muyra, muyra l'ingrat que, al sonar en sos llavis
per extranya regió l'accent natiu, no plora;
que, al pensar en sos llars, no's consúm ni s'anyora,
ni cull del mur sagrat las liras dels seus avis.

En llemosí soná lo meu primer vagit,
quan del mugró matern la dolça llet bebía;
en llemosí el Senyor pregava cada día
é cántichs llemosins somniava cada nit.

Si, quan me trovo sol, parl'ab mon esperit,
en llemosi li parl', que llengua altra no sent,
é ma boca llavors no sab mentir ni ment,
puig surten mas rahóns del centre de mon pit.

Ix, donchs, per expressar l'afecte més sagrat
que puga d'home en cor gravar la ma del cel,
oh llengua á mos sentits mes dolsa que la mel,
que'm tornas las virtuts de ma innocent edat.

Ix é crida pel mon que may mon cor ingrat
cessará de cantar de mon patró la gloria;
é passéa per ta veu son nom é sa memoria,
als propis, als estranys, á la posteritat.

BONAVENTURA CARLES ARIBAU

Agost de 1833

pera noyets y noyetas

L'escarbat bum, bum

Se reuneixen una colla d'amiguets ó amiguetas, y un cop convingut fer aquest joch se fan a veure qui amaga, dient:

Pom, pom d'or de la virolansa,
mon marit n'ha vingut de Fransa,
n'ha portat un gambirot
que'm fa dur sabatas d'or,
pedra forcada,
sabata bateijada,
mocadó de flors,
fora, fora en sigueu vos.

Al qui li toca s'agenolla y, posant lo cap á la falda d'un altre que está assentat, qui ha de procurar taparli los ulls pera que no hi veigi gens, los altres se posan á son entorn y cantan mentres fan giravoltar los brassos per devant del seu pit.

Escarbat bum, bum,
pose hi oli, pose hi oli,
escarbat bum, bum,
pose hi oli en lo llum.

Al acabar, lo qu'está assentat fa senya a un dels que jugan, qui s'adelanta y pega un cop ab la ma a l'esquena del que amaga, procurant no puga ser conegut. Una vegada ha do-

nat lo cop, torna a son lloch y lo qui seu diu:

—Bernat, endevina qui t ha tocat. Aquest allavors s'aixeca y agafa al que li sembla ha sigut lo qui l'hi ha pegat, se l carrega a coll y, portantlo al devant del que está assentat, aquest li diu:

—¿Qué portas aquí?

Respón l'altre:

—Un sach d'ossos.

Si ha endevinat qu'era aquell lo qui li havía pegat, el que seu li contesta:

—Deixals aquí que son nostres.

Y allavors aquest amaga, tornant á comensar lo joch, mes si no l'ha encertat li contesta:

—Tornals allí que no son nostres; havent de posarse altra vegada a lloch pera amagar fins que ho endevina.

També a vegades, en lloch d'avisarse als que jugan per medi d'una senyal, com he dit, se posan noms que sols ells se saben com, per exemple, clavell, estoballa, pedra foguera, etc., y lo qui porta lo joch crida que vinga la estoballa, y el que te aquest nom es qui dona lo cop á l'esquena del que amaga.

Com es un joch que cap mal pot fervos, y per lo contrari, es higiénic, veus aquí perque vos lo recomana

En set ciencias

FAULAS

DE ISOP

Del astut Casador y de la mansueta Cadernera

Un astut Casador anant un día a casar, prengué una simple Cadernera, la

cual ventse així subitament en las sues mans, li digué aquestas paraulas: si jo agués previst lo teu únich parany, no bastavas tu apendrem. A lo qual respon lo casador, així prech jo als qui dels meus astuts enganys nos recelen. Demostra aquesta faula, que'ls humils y simples se deuhen continuament guardar dels inichs y perversos, si no trobar se han impensadament presos de las enganyosas trampas.

No viu mes lo lleal, del que lo traidor vol.

Nit

Les dotze de la nit, cauhen pausades
Del cim del campanar,
Y arriban dins ma cambra, ja apagadas
Com un eco llunyá.
Son, de la mort d'un jorn, aquexes notes,
Los seus últims badalls...
Les granotes li canten les absoltes,
Ab els grills y'ls gripaus,
La xupa, en una escletxa, acotorida,
¡Adeu! li diu també,
En tant que un rossinyol fort ne refila
Al bell cim d'un xipré.

Ro. Quim. Ro.

Vaija, que digan lo que vullgan, allá ahont hi ha canalla hi ha alegría. Per això m'agradá altra volta veure los companys de la Associació Catalanista del Poble Sech y sentirlos cantar aquellas cansóns tant bonicas. Sí, amichs, no vos en deixéu d'aquestas costúms; cantéu ferm, que ja es diu: *Qui canta sos mals espanta.*

***

—En totas las latituts
¿quins son los pobles millors?
—Los que tenint mes virtuts
tenen menos xucladors.

J. C. V.

Endevinallas

1er Concurs de Preguntas

Primera: ¿En qué se sembla'l mar a un piet?

—

Segona ¿Qui es aquell que porta cent arrobas de palla y no pot portar un perdigó?

Tercera: ¿Quin es l'ofici mes repugnant?

—

Quarta: ¿Qué es lo que va de una part a altra sens fer ombra?

—

Quinta: ¿Perqué hi portant los sants a las professóns?

—

Sexta: Qué es lo que va de Mataró a Barcelona y no's mou del puesto?

S'entregaran tres premis als nens ó nenas qu'encertin las respostas corresponents a las sis anteriors preguntas.

PREMIS

Primer: Un estereoscop desmontable junt ab 12 vistas diferents.

Segon: Un elegant mirall de tres caras.

Tercer: Una col-lecció de 10 targetas postals transparents.

Condicións

Primera: Las sis respostas deurant ser enviadas invariablement per medi de targeta postal.

Segona: Si's reben moltas solucións verdaderas, d'entre totas, se'n escullirant 3 a la sort.

Tercera: Tothom podrá enviar tantas respostas com vulga mentres vingan, cada sis solucións, en una targeta a part.

Quarta: Es indispensable que a cada targeta s'hi enganxi lo cupó que va al final.

Quinta: No's tindrá en compte cap solució en la que hi manqui alguna de las anteriors condicións.

—

S'admeten respostas fins per tot lo diumenge dia 5 de Juny.

Las solucións y'ls noms dels premiats se publicarán en lo número corresponent al 12 del mateix mes, senyalantse alashoras lo día pera la entrega dels premis.

En Patufet

Cupó pera ser enganxat á la targeta postal junt ab las solucións

En ______ de anys ______ viu carrer ______ n.° ______ pis ______ en ______

En Patufet

Tip. «Arte Moderno» de Vega y Mascaró, Passeig de Gracia, 83, baixos

Visitas d'En Patufet a n'En Aribau

Al insigne catalá
que fou lo primé en cantá
a la Patria Catalana,
l'hi vinch a rendí un tribut
ple d'amor y gratitut
nat al fons de la meva ánima